

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 93
Din data de 01.02.2017

Dosar nr.: 111/2016

Petiția nr.: 852/16.02.2016

Petent: ..

Reclamați: ..

Obiect: afirmații ofensatoare adresate petentei, pe criteriul apartenenței la etnia rromă și comportament ce vizează atingerea demnității, manifestat prin transmiterea pe rețeaua de socializare Facebook a unor mesaje cu caracter discriminatoriu la adresa petentei (mesaje date în privat)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. .

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. ..

I.2.2. ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petenta susține că i s-au adresat injurii, în legătură cu faptul că este persoană de etnie rromă, afirmații făcute în spațiul public. De asemenea, reclamă și un comportament ce vizează atingerea demnității, manifestat prin transmiterea pe rețeaua de socializare Facebook a unor mesaje cu caracter discriminatoriu la adresa acesteia.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată,

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 852/26.02.2016 și nr. 1140/266.02.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 15.03.2016. La termen, părțile nu au fost prezente.

3.3. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 852/16.02.2016, petenta susține că i s-au adresat injurii, în legătură cu faptul că este persoană de etnie rromă, afirmații făcute în spațiul public. De asemenea, reclamă și un comportament ce vizează atingerea demnității, manifestat prin transmiterea pe rețeaua de socializare Facebook a unor mesaje cu caracter discriminatoriu la adresa acesteia.

Sunt atașate înscrisuri la dosar.

4.2. Susținerile părților reclamate

4.2.1. Susținerile reclamatei ..

4.2.1.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 4259/12.07.2016, partea reclamată arată următoarele:

- situația conflictuală a fost creată de anumite tensiuni familiare;
- locuște în Spania din anul 2002 și acest lucru a dus la o distanțare familiară, singurul mod de a comunica cu petenta fiind prin intermediul convorbirilor telefonice și a mesajelor de pe rețeaua de socializare Facebook;
- nu a discriminat petenta pe criteriul etnic, apartenența la etnia rromă fiind o moștenire de familie;
- și-a ajutat familia, transmitând sume de bani nepoatelor sale;
- nu a făcut nicio afirmație denigratoare la adresa petentei

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petentei i-au fost adresate injurii, pe criteriul apartenenței la etnia rromă. Colegiul director constată că au fost postate mesaje cu caracter discriminatoriu și pe rețeaua de socializare Facebook de către reclamata ..

5.1.1. În ceea ce privește injuriile verbale adresate petentei de către reclamata .., Colegiul director a constatat că nu există probe atașate la dosar. Reclamata .. nu a răsturnat sarcina probei.

5.2. În drept, *Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, republicată (în continuare *O.G. nr. 137/2000*) la **art. 2 alin. (1)** prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau*

exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Conform **art. 15** din O.G. nr. 137/200, republicată „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.4. Postările părții reclamate .. pe rețeaua de socializare Facebook, în care au fost făcute o serie de afirmații referitoare la apartenența etnică a petentei „...vine din familie de țigani”, „...doamna cu apucături de țigancă...”, „...I-am lăsat pe țigan în casa, acum s-a pus ea singură pe masă...”, „...și dacă o denigrez spunându-i țigancă e fix problema ei...”, etc ce fac obiectul prezentei cauze, care au caracter discriminatoriu la adresa apartenenței petentei la etnia romă, creează o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa tuturor persoanelor de etnie romă. Astfel sunt incidente și prevederile **art. 15 al O.G. nr. 137/2000**.

5.5. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept.

5.6. Colegiul director constată că afirmațiile părții reclamate .. adresate petentei pe criteriul apartenenței acesteia la etnia romă, constituie o diferențiere.

5.7. Criteriul de diferențiere este apartenența petentei la etnia romă.

5.8. Dreptul încălcat este dreptul la demnitate, garantat de **Constituția României**.

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1 a **O.G. nr. 137/2000**, republicată. Astfel, afirmațiile părții reclamate crează o deosebire pe bază de etnie care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

5.9. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante.

5.10. Libertatea de exprimare este un drept esențial într-o democrație, însă nu este un drept absolut.

5.11. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de

exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”.

5.12. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.13. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

5.14. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. *Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale* promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al *Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare*, republicată, accesibilă (prin publicarea în *Monitorul Oficial al României*), cu sancțiuni evidente.

5.15. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

5.16. Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

5.17. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, **indiferent de etnia acestora**.

5.18. Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup vulnerabil, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, afirmațiile ofensatoare, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic
- ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui

grup de persoane legat de etnia acestora – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

5.19. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

5.20. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

5.21. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.22. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

5.23. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margină de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

5.24. În scopul de a determina dacă postările părții reclamate .. , obiect al prezentei sesizări, constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de reclamat, contextul în care a avut loc, rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor.

Obiectivul urmărit de reclamat

5.25. Obiectivul urmărit de partea reclamată este important: a dorit aceasta să disemineze opinii legate de faptul că petenta, a creat tensiuni în familie doar pe criteriul apartenenței la etnia romă. În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

Contextul în care au fost făcute afirmațiile

5.26. Postările părții reclamate .. „...vine din familie de țigani”, „...doamna cu apucături de țigancă...”, „...I-am lăsat pe țigan în casa, acum s-a pus ea singură pe masă...”, „...și dacă o denigrez spunându-i țigancă e fix problema ei...”, au fost făcute în spațiul public, pe pagina de Facebook.

5.27. Prin apărările formulate, partea reclamată .. a subliniat faptul că situația conflictuală a fost creată de anumite tensiuni familiare și că din cauza distanțării familiare (locuște în Spania din anul 2002) singurul mod de a comunica cu petenta fiind prin intermediul convorbirilor telefonice și a mesajelor de pe rețeaua de socializare Facebook.

Conținutul afirmațiilor adresate petentei

5.28. După cum am arătat anterior, în descrierea faptelor sesizate, partea reclamată a afirmat „...vine din familie de țigani”, „...doamna cu apucături de țigancă...”, „...l-am lăsat pe țigan în casa, acum s-a pus ea singură pe masă...”, „...și dacă o denigrez spunându-i țigancă e fix problema ei...”,

5.29. În apărarea sa, partea reclamată susține că nu a făcut nicio afirmație denigratoare la adresa petentei și că apartenența la etnia romă este o moștenire de familie.

Rolul în societate a persoanei, autor al afirmațiilor ofensatoare adresate petentei, ce fac obiectul prezentei cauze

5.30. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului afirmațiilor ofensatoare adresate petentei, ce fac obiectul prezentei cauze supuse controlului, este determinantă. Se reține că părțile reclamate în prezenta cauză nu ocupă funcții publice, impactul asupra societății civile nefiind atât de accentuat. Petenta este în relație familiară cu părțile reclamate (cumnate). În acest caz, părțile reclamate aveau toată libertatea să se exprime cu privire la anumite situații/tensiuni care se petrec în familie, însă nu pot fi acceptate stereotipuri legate de criteriul etnic.

Concluzii

5.30. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării.

5.30.1. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

5.31. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.

5.32. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de către opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică”.

5.33. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra.

5.34. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, partea reclamată depășind limitarea la simple afirmații legate de persoanele de etnie rromă. Atitudinea și modul de manifestare a reclamatei a condus la lezarea demnității întregii comunități de persoane care aparțin etniei rromă, fiind creat un sentiment de inferioritate a acestor grupuri de persoane.

5.35. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative, atât de către societate în general cât și de către persoane publice, rolul acestora fiind deosebit de important în formarea unei societăți care își respectă toți semenii săi, fără niciun fel de deosebire.

5.36. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori, pe baza jurisprudenței că aceasta nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.37. Partea reclamată a ales să își exprime nemulțumirile legate de petentă postând în spațiul public (Facebook) afirmații care au atins demnitatea persoanelor de etnie rromă. Cu siguranță se pot aduce critici privind relațiile familiare, însă aprecierile asupra acestor aspecte nu ar trebui să producă lezarea demnității personale.

5.38. Afirmațiile/postările părții reclamate ce fac obiectul prezentei cauze au fost de natură a crea o atmosferă ostilă, fapta fiind cu atât mai gravă cu cât s-a produs în spațiul public.

5.39. Exercițarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care ofensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane.

5.40. Afirmațiile ce fac referire la persoanele care aparțin etniei rromă nu duc la un progres al relațiilor umane, ci, din contră, întăresc stereotipurile negative față de aceste grupuri de persoane, având ca efect discriminarea la școală, la angajare, la accesul la servicii și locuri publice etc.

5.41. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează ura bazată pe intoleranță.

5.42. Se impune astfel descurajarea încălcării dreptului la demnitate, indiferent de calitatea persoanelor care comit o astfel de faptă.

5.43. Prin urmare, fapta părții reclamate care reprezintă obiectul petiției, nu este protejată de art. 10 al *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

5.44. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagădării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

5.45. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: *“orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”*

5.46. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin.1, coroborate cu prevederile art. 15 din O.G nr.137/2000, republicată și decide sancționarea părții reclamate cu avertisment conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată, având în vedere următoarele:

- a) discriminarea a vizat persoanele de etnie rromă;
- b) rromii întâmpină o serie de dificultăți în societate datorită stereotipurilor legate de comportamentul deviant atribuit membrilor comunității prin afirmații similare celor care fac obiectul petiției;
- d) discriminarea pe criteriul etnic trebuie să fie considerată ca fiind o faptă extrem de gravă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin soluțiile pronunțate (ex. **Moldovan și alții împotriva României nr. 2** din 12.07.2005) arată că acest tip de discriminare este atât de grav, încât reprezintă tratament degradant în sensul art. 3 al **Convenției europene a drepturilor omului**;
- e) fapta a fost comisă în spațiul public (Facebook)

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit prevederilor cuprinse în art. 2 alin. 1, coroborate cu prevederile cuprinse în art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Sancționarea părții reclamate cu avertisment, potrivit art. 7 alin. din **O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare**;

3. O copie a prezentei hotărâri va fi transmisă părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Hotărâre motivată și redactată de: A.C.F./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.